

Bruxelles, 9. ožujka 2023.
(OR. en)

7152/23

ENFOPOL 103
IXIM 42
COSI 42
COPEN 64
JAI 273

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	9. ožujka 2023.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	6745/23
------------------	---------

Predmet:	Zaključci Vijeća o akcijskom planu za Europsko područje forenzičke znanosti 2.0
	– <i>zaključci Vijeća (9. ožujka 2023.)</i>

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o akcijskom planu za Europsko područje forenzičke znanosti 2.0, koje je Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) odobrilo na svojem 3936. sastanku održanom 9. ožujka 2023.

**NACRT ZAKLJUČAKA VIJEĆA O AKCIJSKOM PLANU ZA EUROPSKO PODRUČJE
FORENZIČKE ZNANOSTI 2.0****SAŽETAK**

Akcijskim planom za Europsko područje forenzičke znanosti (EFSA) 2.0 nastoji se oblikovati budućnost područja forenzičke znanosti do 2030. Plan je podijeljen na tri stupa, od kojih se svaki odnosi na određena područja i u svakom su iznesena odgovarajuća djelovanja. Za svako djelovanje utvrđeni su odgovorni dionici. Strana istaknuta podebljanim slovima imat će odgovornost koordinacije. Ta odgovornost koordinacije može uključivati i kontakte s drugim relevantnim subjektima koji nisu imenovani odgovornim akterima.

Sva djelovanja trebaju se provoditi uz potpuno poštovanje temeljnih prava u skladu s Ugovorima i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima od 7. prosinca 2000. te relevantnim načelima i zakonodavstvom o zaštiti podataka.

POPIS POKRATA ORGANIZACIJA

CEPOL	Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva
ECTEG	Europska skupina za obrazovanje i osposobljavanje u području kiberkriminaliteta
EJTN	Europska mreža za pravosudno osposobljavanje
ENFSI	Europska mreža instituta forenzičke znanosti
Europol	Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva
eu-LISA	Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde

A. USUSRET BUDUĆNOSTI

Cilj: Osiguravanje kontinuiranog razvoja ključnih sposobnosti u području forenzičke znanosti kako bi se osigurala i ojačala njezina trenutačna i buduća važnost u pravosudnom sustavu.

Ishod: Forenzička znanost koja pruža učinkovite i znanstveno utemeljene usluge u kojima se upotrebljavaju moderne tehnologije i metode. Time se osigurava da forenzička znanost ostane vrijedan resurs za pravosudni sustav i pomaže u olakšavanju pravednog i točnog donošenja odluka.

Obrazloženje, Biometrijski podaci

**aktivnosti i
odgovorni
akteri:**

Biometrijski podaci omogućavaju identifikaciju i autentifikaciju osobe na temelju skupa prepoznatljivih i provjerljivih podataka koji su jedinstveni i specifični za tu osobu. Sposobnost izdvajanja, upotrebe i razmjene biometrijskih podataka jedan je od temelja forenzičke znanosti. Osiguravanje trenutačne i buduće upotrebe biometrijskih postupaka, uključujući konačnu ljudsku provjeru rezultata, u forenzičkoj znanosti ključno je za sposobnost pružanja potpore tijelima kaznenog progona općenito.

Djelovanje

Nadležna tijela

1.	Istraživanje mogućnosti u pogledu biometrijskih podataka i primjena multimodalnih biometrijskih podataka za upotrebu u kaznenim istragama.	ENFSI, eu-LISA, Europol, države članice, akademska zajednica
2.	Razvoj i provedba plana uključivanja industrije i akademske zajednice u području biometrijskih podataka.	ENFSI, Komisija, Europol

Umjetna inteligencija

Umjetna inteligencija (UI) alat je koji bi se mogao primijeniti na niz aktivnosti u postupcima forenzičke znanosti s ciljem poboljšanja njihove kvalitete, učinkovitosti i dostupnosti. Umjetna inteligencija već ima brojne primjene u forenzičkoj znanosti. Očekuje se da će stalni razvoj u tom području utjecati na forenzičku znanost u doglednoj budućnosti.

Djelovanje	Nadležna tijela
3. Razvoj i provedba alata utemeljenih na umjetnoj inteligenciji koji su usmjereni na područje forenzičke znanosti.	ENFSI, akademska zajednica, Komisija, Europol, industrija, države članice
4. Izrada strateškog plana za validaciju i uvođenje umjetne inteligencije u rad u području forenzike, uzimajući u obzir zakonodavne promjene na razini Unije.	ENFSI, akademska zajednica, Komisija, Europol, države članice
5. Uključivanje pravosuđa u pogledu prihvatanja umjetne inteligencije kao alata unutar pravnog okvira putem zakonodavnog preispitivanja i relevantnog obrazovanja.	EJTN, ENFSI, Komisija, CEPOL, ECTEG, države članice

Digitalizacija

Digitalna transformacija utječe na široko područje u kojem se uvode nove tehnologije i automatizirani procesi kako bi se poduprle i poboljšale različite faze u postupcima forenzičke znanosti, od mjesta zločina do sudnice. Ključno je da forenzička znanost nastavi prihvaćati digitalnu transformaciju i prilagođavati svoje postupke i procese.

Djelovanje	Nadležna tijela
6. Izrada smjernica o tome kako osmisliti postupke za uvođenje digitalizacije i upotrebu tehnologije u forenzičkoj znanosti.	ENFSI , akademska zajednica, eu-LISA, države članice
7. Prilagodba procesa i tijeka rada u području forenzičke znanosti kako bi se prihvatile mogućnosti na temelju digitalne transformacije i kako bi se na njih prilagodilo.	ENFSI , eu-LISA, Europol, države članice

Nove tehnologije i tehnologije u nastajanju

Potrebno je kontinuirano istraživati i ocjenjivati nove alate i tehnologije u nastajanju, uključujući nove vrste bioloških i kemijskih dokaza „-omike” i nanotehnologiju, u pogledu njihove primjenjivosti u forenzičkoj znanosti. Prilagodba postojećih i budućih tehnologija za upotrebu u forenzičkoj znanosti ključna je kako bi forenzička znanost ostala relevantna.

Djelovanje	Nadležna tijela
8. Praćenje i sagledavanje razvoja u drugim znanstvenim područjima (uključujući nove biološke i kemijske vrste dokaza „-omike” i nanotehnologiju) za moguću primjenu u forenzičkoj znanosti. Izrada plana uključivanja akademske zajednice i industrije za tehnologije u nastajanju koje imaju potencijal za upotrebu u forenzičkoj znanosti.	ENFSI , akademska zajednica, Komisija, Europol, industrija, države članice
9. Prilagodba, validacija i uvođenje nove tehnologije u nastajanju za primjenu u forenzičkoj znanosti.	ENFSI , akademska zajednica, Europol, države članice

B. JAČANJE UČINKA FORENZIČKIH REZULTATA

Cilj: Forenzička znanost sastavni je dio pravosudnog sustava, a forenzički rezultati ključni su za osiguravanje izvršenja pravde. Kako bi se povećao učinak forenzičkih rezultata, potrebno je ojačati upotrebu znanstvenih dokaza u cijelom lancu nadzora, olakšati suradnju među dionicima i utvrditi znanstveno utemeljenu istinu.

Ishod: Povećana upotreba i korist forenzičkih dokaza u pravosudnom sustavu. Pojačana suradnja i razmjena znanja među agencijama i jurisdikcijama unutar i izvan EU-a.

Obrazloženje, Forenzičko ispitivanje i tumačenje

**aktivnosti i
odgovorni
akteri:**

Razviti forenzičko ispitivanje i tumačenje radi jačanja učinka forenzičkih rezultata i dokazivanja njihove pouzdanosti.

Djelovanje

Nadležna tijela

1. Proširenje i razvoj upotrebe statistike i probabilističkog obrazloženja za forenzičku znanost, uključujući upotrebu alata za evaluacijsko izvješćivanje.	ENFSI ,
akademska zajednica, EJTN
2. Razvoj jedinstvenog pristupa za izvješćivanje na razini izvora i aktivnosti u svim forenzičkim disciplinama.	ENFSI ,
akademska zajednica, države članice

Razmjena forenzičkih podataka

Razmjena forenzičkih podataka među agencijama i jurisdikcijama kako bi se doprinijelo kvaliteti podataka i poduprlo usklađivanje formatâ u skupovima podataka, uključujući alate za razmjenu podataka, u cilju osiguravanja interoperabilnosti opsežnih informacijskih sustava EU-a, uključujući skupove podataka za razvoj, validaciju i evaluaciju alata za znanost o forenzičkim podacima.

Djelovanje	Nadležna tijela
3. Istraživanje izvedivosti provedbe sustava (ili više njih), uključujući standardizirane formate podataka za učinkovitu i kvalitetnu razmjenu sličnu okviru iz Průma. U okviru bi trebalo razmotriti potrebu za podacima za razvoj i evaluaciju alata za znanost o forenzičkim podacima.	Komisija , akademska zajednica, eu-LISA, ENFSI, Europol, industrija, države članice
4. Utvrđivanje učinka Direktive o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva i Opće uredbe o zaštiti podataka na upotrebu različitih podataka koji se odnose na pojedince.	Komisija
5. Razvoj zajedničkog okvira (leksikon) za priopćavanje znanstvenih dokaza.	Komisija , akademska zajednica, ENFSI

Multidisciplinarni pristupi

Istražiti multidisciplinarne pristupe kako bi forenzički rezultati mogli biti korisni za istrage i operacije utemeljene na obavještajnim podacima i povezane s teškim i organiziranim kriminalom te terorizmom kako je utvrđeno u izvješću SOCTA.

Djelovanje	Nadležna tijela
6. Preispitivanje tehnoloških rješenja i potreba krajnjih korisnika za obavještajnim podacima i multidisciplinarnim pristupima kako bi se optimizirala upotreba forenzičkih dokaza.	ENFSI, akademska zajednica, Komisija, Europol, države članice
7. Utvrđivanje pojedinačne i kombinirane dokazne vrijednosti vrsta forenzičkih dokaza i definiranje putova za operativnu provedbu obavještajnih podataka i multidisciplinarnih vrsta dokaza.	ENFSI, akademska zajednica, Komisija, Europol, države članice

C. DOKAZIVANJE POUZDANOSTI FORENZIČKIH REZULTATA

Cilj: Povećati razumijevanje mehanizama u okviru forenzičke znanosti i osigurati pravilno upravljanje mogućim posljedicama unutar pravosudnog sustava. Omogućiti osposobljavanje i obrazovanje u području forenzičke znanosti.

Ishod: Osigurati da stručnjaci u području forenzičke znanosti posjeduju vještine i znanje koji su im potrebni za učinkovit doprinos pravosudnom sustavu. Poboljšani procesi i postupci kako bi se osiguralo pravilno upravljanje rizicima i standardi kvalitete.

Obrazloženje, aktivnosti i odgovorni akteri: Temeljna načela u forenzičkoj znanosti

Temeljna načela u forenzičkoj znanosti, uključujući širok raspon mogućih područja koja treba istražiti i razviti poštujući postojeće metode.

Djelovanje

Nadležna tijela

1. Promicanje istraživanja skupa temeljnih načela i empirijskih dokaza za upotrebu forenzičke znanosti u pravosudnom sustavu.	ENFSI, akademska zajednica, EJTN
2. Izrada studija za razumijevanje i utvrđivanje pozadinske prevalencije, prijenosa i postojanosti vrsta forenzičkih dokaza.	ENFSI, akademska zajednica, Komisija, države članice
3. Razvoj tehnologije za optimizaciju prikupljanja forenzičkih dokaza.	ENFSI, Europol, akademska zajednica, Komisija, industrija, države članice

Forenzički ljudski čimbenici

Razumjeti kako ljudska interakcija utječe na odluke na svim razinama forenzičkog istražnog postupka, od mjesta zločina do sudnice.

Djelovanje	Nadležna tijela
4. Provođenje istraživanja o učincima pristranosti i upravljanja kontekstom na donošenje odluka u forenzičkoj znanosti, od analize mjesta zločina do postupaka u sudnici.	ENFSI, akademska zajednica, CEPOL, EJTN
5. Dijeljenje rezultata tog istraživanja kako bi se povećalo razumijevanje tih čimbenika i podijelila dostupna rješenja za prekid i ublažavanje pristranosti.	ENFSI, CEPOL, EJTN

Osiguravanje kvalitete i stručnosti

Kontinuirani razvoj kvalitete i kompetencija ključan je za primjenu novih tehnologija i održavanje povjerenja u forenzičku znanost.

Djelovanje	Nadležna tijela
6. Razvoj programa osposobljavanja za forenzičke stručnjake i utvrđivanje mogućnosti za razvoj i smještaj platformi.	CEPOL, ECTEG, ENFSI, EJTN
7. Omogućavanje osposobljavanja i širenje materijala za osposobljavanje krajnjih korisnika forenzičkih dokaza o tome kako tumačiti rezultate forenzičke znanosti i razumjeti snagu dokaza.	EJTN, ENFSI, CEPOL, države članice
8. Jačanje osiguranja kvalitete postojećih i budućih neakreditiranih forenzičkih usluga kako bi se osigurala njihova valjanost.	ENFSI, države članice